

Sprawozdanie merytoryczne z działalności
Stowarzyszenia na Rzecz Pomocy Rodzinie „Nadzieja”
za 2018 r.

Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Rodzinie „Nadzieja” z siedzibą: 38-340 Biecz, ul. Kazimierza Wielkiego 31, nr KRS 0000029015 zostało założone w 1999 r. Status organizacji pożytku publicznego uzyskało 22.11.2004 r.

Skład Zarządu Stowarzyszenia:

- 1. Iwona Czełuśniak – Lignar – prezes;*
- 2. Bohdan Białoń – z-ca prezesa;*
- 3. Janina Śliwa – skarbnik;*
- 4. Halina Wąsowska – Schirmer – sekretarz;*
- 5. Małgorzata Mróz – członek;*
- 6. Agnieszka Kołotyło – członek.*
- 7. Danuta Wantuch – członek;*

Skład organu kontroli organizacji:

- a) Grażyna Rychlicka - Schirmer - przewodniczący*
- b) Paulina Michlec - sekretarz;*
- c) Anna Filus -Solarz – członek.*

Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Rodzinie „Nadzieja” prowadzi nieodpłatną i odpłatną działalność pożytku publicznego. W 2018 roku Stowarzyszenie realizowało swoje cele statutowe poprzez prowadzenie:

- 1. Warsztatu Terapii Zajęciowej dla osób niepełnosprawnych z terenu Miasta i Gminy Biecz.***

Warsztat Terapii Zajęciowej w minionym roku realizował zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku. Rehabilitacja społeczna i zawodowa stwarzała uczestnikom możliwości przygotowania do zawodu oraz pełnej akceptacji osobistej i społecznej. Nadal zakładanymi rezultatami realizacji tych zadań było dalsze podnoszenie umiejętności społecznych uczestników, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, podnoszenie sprawności fizycznej,

minimalizowanie lęku i poczucia izolacji w środowisku, wyrabianie samodzielności i zaradności życiowej, nauka głównie rękodzieła jako sposobu na życie.

Celem prowadzonej rehabilitacji było:

- a) ogólne usprawnianie;*
- b) rozwijanie umiejętności wykonywania czynności życia codziennego i zaradności osobistej;*
- c) przygotowanie do życia w środowisku społecznym m. in. przez rozwój umiejętności planowania i komunikowania się, dokonywania wyborów, decydowania o swoich sprawach, poprawę kondycji psychicznej oraz innych umiejętności niezbędnych w życiu;*
- d) rozwijanie umiejętności przy zastosowaniu różnych technik terapii zajęciowej;*
- e) rozwijanie sprawności psychofizycznych niezbędnych w pracy;*
- f) rozwijanie podstawowych oraz specjalistycznych umiejętności zawodowych umożliwiających podjęcie pracy w Zakładach Pracy Chronionej oraz w Zakładach Aktywizacji Zawodowej.*

Wymienione wyżej cele były realizowane w trakcie zajęć:

- a) przystosowujących do pracy - w pracowni gospodarstwa domowego, haftu i szycia, komputerowej;*
- b) rozwijających ekspresję twórczą - w pracowni plastycznej i ceramicznej;*
- c) ogólnorozwojowych mających za zadanie podtrzymywanie i rozwijanie nabytych umiejętności szkolnych;*
- d) rehabilitacji ruchowej, terapii logopedycznej i psychologicznej dostosowanych do indywidualnych potrzeb.*

Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godz. od 8.00-15.00 w pięcio- osobowych grupach w pracowniach: haftu i szycia, plastycznej, komputerowej, gospodarstwa domowego, ceramicznej. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej realizowane były w oparciu o indywidualne programy rehabilitacji zatwierdzone przez Radę Programową oraz tygodniowe plany pracy poszczególnych pracowni. Ponadto indywidualne programy rehabilitacji zawierały zadania z zakresu rehabilitacji fizycznej, terapii psychologicznej, logopedycznej i doradztwa zawodowego.

W 2018 roku działalność rehabilitacyjna ukierunkowana była na:

- a) rozwijanie sprawności psychofizycznych niezbędnych w pracy zawodowej;*

- b) *rozwijanie umiejętności zawodowych;*
- c) *utrwalanie i doskonalenie nabytych umiejętności;*
- d) *wdrażanie do planowania i właściwej organizacji pracy;*
- e) *tworzenie dobrego klimatu do wyzwalania zainteresowań;*
- f) *mobilizowanie do pokonywania trudności;*
- g) *wyrabianie wytrwałości i wiary we własne siły;*
- h) *kształtowanie umiejętności pracy w zespole;*
- i) *kształtowanie postaw społecznych;*
- j) *kształtowanie postawy gotowości do pomocy innym;*
- k) *wdrażanie do uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej;*
- l) *rozwijanie sprawności motorycznej;*
- m) *wdrażanie do dbałości o zdrowie;*
- n) *kształtowanie pozytywnej samooceny;*
- o) *doskonalenie umiejętności w zakresie samoobsługi, komunikowania się i zaradności życiowej;*
- p) *wdrażanie do planowania i racjonalnego wydatkowania środków finansowych;*
- q) *wdrażanie zdobytych umiejętności w życiu codziennym.*

Działania rehabilitacyjne realizowane były poprzez:

- a) *zajęcia warsztatowe w pracowniach;*
- b) *zajęcia z doradcą zawodowym;*
- c) *zajęcia reedukacyjne;*
- d) *poradnictwo psychologiczne;*
- e) *indywidualną terapię psychologiczną;*
- f) *indywidualną terapię logopedyczną;*
- g) *zajęcia artystyczne: plastyczne, muzyczne;*
- h) *zajęcia z rehabilitacji fizycznej;*
- i) *zajęcia sportowe i rekreacyjne;*
- j) *udział w imprezach środowiskowych;*
- k) *udział w spotkaniach integracyjnych organizowanych przez WTZ;*
- l) *udział w spotkaniach integracyjnych wyjazdowych;*
- m) *udział w konkursach i przeglądach o różnym zasięgu;*
- n) *udział w spartakiadach sportowych;*

- o) wycieczki krajoznawcze, biwaki, pikniki;*
- p) wycieczki zawodoznawcze;*
- q) spektakle, filmy, warsztaty teatralne, wystawy.*

Stosowane metody i formy terapii: hortiterapia, hipoterapia, pokaz, instruktaż, praktyczne doświadczenia, systematyczne utrwalanie nabytych umiejętności, pokazy multimedialne, metody aktywizujące, indywidualne rozmowy, pozytywne wzmocnienie, pochwały, nagradzanie, spotkania społeczności, udział w różnych formach życia kulturalnego

Rehabilitacja obejmowała:

- a) trening komunikacji – umiejętność planowania, komunikowania się, dokonywania wyborów, decydowania o swoich sprawach,*
- b) trening korzystania z placówek użyteczności publicznej – rejestracja w ośrodku zdrowia, zakup leków, umiejętność korzystania z poradni zdrowia psychicznego i wszelkich innych instytucjach zajmującymi się problemami osób niepełnosprawnych,*
- c) trening higieniczny – utrwalanie nawyków higienicznych, rozumienie i przestrzeganie zasad higieny, dbałość o ubranie i wygląd zewnętrzny, codzienne stosowanie środków higieny i kosmetyków, dbałość o stan zdrowia,*
- d) czynności porządkowe – na stanowiskach pracy, w pomieszczeniach i obejściu WTZ,*
- e) trening ekonomiczny – nabywanie doświadczeń w zakresie: – planowania zakupów, orientacji w cenach, dokonywania obliczeń, a więc racjonalnego gospodarowanie treningiem, poruszania się w sklepach samoobsługowych, rozpoznawania wartości pieniędzy, systematycznego oszczędzania.*

Z zakresu zaradności osobistej pracowano nad rozwijaniem kompetencji oraz sprawności do podjęcia pracy. W roku sprawozdawczym pracowano nad samodzielnością uczestników w zakresie potrzeby dbania o swoje zdrowie i przełamanie bariery lęku przed samodzielną rejestracją w ośrodku zdrowia i przychodniach oraz w zakupie leków w aptece. Dzięki wycieczce do gabinetu dentystycznego i poznanie przyborów dentystycznych dwóch uczestników przełamało barierę lęku korzystania z poradni stomatologicznej. Pozyskali również umiejętność samodzielnego umówienia się na wizytę.

W roku sprawozdawczym podopieczni planowali budżet na m-c i adekwatnie wydawali oszczędności do bieżących potrzeb. Oszczędzali i planowali większe wydatki, większość podopiecznych zrozumiała potrzebę oszczędzania. Systematycznie uczestnicy wpłacali kwoty do Banku Spółdzielczego w Bieczu. Dzięki licznym wyjazdom uczestnicy mieli możliwość

realizować trening ekonomiczny w galeriach handlowych, marketach i dużych dyskontach. Dobrze radzili sobie przy realizacji treningu również w sklepach samoobsługowych. W miarę potrzeb wykorzystywali środki na częściowe pokrycie kosztów wycieczek, biletów wstępu do kina, teatru, odzieży na potrzeby rehabilitacji fizycznej jak również do zakupu sprzętu służącego poprawie komunikacji (telefon, komputer). W miarę powiększania się kwot gromadzonych na książeczkach wzrastało u podopiecznych rozumienie siły nabywczej.

W ramach treningu funkcjonowania w życiu codziennym podopieczni doskonalili obsługę sprzętów AGD, urządzeń audiowizualnych, doskonalili się w czynnościach typu pranie, prasowanie, sprzątanie, przygotowywanie posiłków, dbanie o higienę. Uczestnicy przestrzegali zasad współżycia, stosowali się do Regulaminu obowiązującego w placówce. Większość uczestników podczas zajęć grupowych umiejętnie współdziałała w grupie, zauważając potrzeby innych.

Opis postępów w zakresie rehabilitacji społecznej.

Trening umiejętności społecznych miał na celu rozwijanie kreatywności, wytrwałości, decyzyjności, ale również poczucia wspólnoty, społecznej odpowiedzialności i odwagi w poruszaniu się w środowisku. W roku sprawozdawczym w ramach rehabilitacji społecznej realizowany był również trening umiejętności spędzania czasu wolnego, który polega na umożliwieniu uczestnikom rozrywki i rekreacji oraz na budzeniu i rozwijaniu ich zainteresowań. W toku tego treningu uczestnicy uczyli się prawidłowego zachowania w miejscach publicznych. W ramach tej formy aktywizacji organizowano wycieczki, wyprawy turystyczne i różnego rodzaju imprezy plenerowe, które zapewniały kontakt z przyrodą i przybliżyły dziedzictwo kulturowe. Poprzez biblioterapię i korzystanie z mediów nabywali wiedzy o świecie i poszerzali swoje horyzonty.

W okresie sprawozdawczym uczestnicy doskonalili i pozyskali nowe umiejętności społeczne, dzięki wyjazdom do Term Choczołowskich.. Ponadto u pozostałych uczestników trening umiejętności spędzania wolnego czasu obejmował wycieczki, zajęcia sportowe, imprezy kulturalno - rozrywkowe, imprezy wewnętrzne (urodziny, spotkania świąteczne), spacer, biwaki, spotkania w bibliotece, filmy, spektakle teatralne. W każdą środę w ramach zajęć popołudniowych uczestnicy korzystali z hali sportowej Powiatowego Zespołu Placówek Oświatowych w Bieczu. Latem wyjeżdżali na odkryty basen do Wapiennego.

Podopieczni utrwalali zasady kulturalnego zachowania w miejscach publicznych m. in. w restauracji, kawiarni. Umiejętności te, trenowali podczas wyjazdów i wycieczek

do Sandomierza i Baranowa, Wadowic, Krakowa, Rzeszowa. Podczas tych wyjazdów poznawali historię, zabytki, biografie Wielkich Polaków i piękno Ojczyzny.

Uczestnicy aktywnie włączyli się w przygotowanie imprez, brali udział w konkursach, przeglądach, spartakiadach, zawodach.

Celem rehabilitacji społecznej było włączenie osób z niepełnosprawnością we wszystkie przejawy życia społecznego, by mogli być i czuć się użytecznym i w pełni wartościowym członkiem społeczności oraz korzystać ze wszystkich dóbr przez nią wytwarzanych, jak również przyczyniać się do ich pomnażania. Był to proces, który miał na celu możliwie jak największe usamodzielnienie, wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej, a także wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych.

Opis postępów w zakresie rehabilitacji zawodowej

Celem rehabilitacji zawodowej było przygotowanie uczestników do ewentualnego podjęcia pracy zawodowej poprzez kontynuowanie, utrwalanie i doskonalenie nabytych umiejętności oraz poznanie nowych technik. Zadania realizowane były w oparciu o indywidualne programy rehabilitacji opracowane dla każdego uczestnika w ramach pięciu pracowni.

Cel ten był realizowany przez:

- a) zapoznanie uczestnika ze specyfikacją pracy;
- b) wprowadzenie poprawnych relacji z pracodawcą i współpracownikami;
- c) nauka przestrzegania bezpieczeństwa i higieny pracy;
- d) wypracowanie właściwego tempa i rytmu pracy;
- e) nauka dbałości o mienie zakładu;
- f) właściwe wykorzystanie narzędzi i maszyn.

Opis postępów w zakresie rehabilitacji zawodowej w pracowni komputerowej

W roku sprawozdawczym w pracowni komputerowej zajęcia ukierunkowane były na utrwalenie i zdobywanie nowych znajomości. Największy nacisk kładziony był na samodzielność i motywację do pracy. Uczestnicy doskonalili umiejętność w redagowaniu i formatowaniu tekstu M.O. Word., obsługę programu M.O. Paint, umiejętność odtworzenia filmu na komputerze, korzystanie z przeglądarki internetowej.

W pracowni komputerowej uczestnicy korzystali z dodatkowych zajęć dostosowanych do ich umiejętności i zdolności:

- a) pomoc w przygotowaniu listy obecności;

- b) przepisywanie na komputerze i przygotowanie kartek z informacją dla uczestników;
- c) niszczenie dokumentów;
- d) segregowanie dokumentów i układanie do segregatorów.

Opis postępów w zakresie rehabilitacji zawodowej w pracowni haftu i szycia

W roku sprawozdawczym indywidualny program rehabilitacji i terapii w stopniu bardzo dobrym. W roku 2018 r. w pracowni haftu i szycia wykonano m. in.: poduszki (myszki), obrazy gobelinowe., serwetki szydełkowe, koguciki szydełkowe, baranki, ptaszki z włóczki., miski z papierowej wikliny, zajęczki polarowe, laleczki na szpilki-igły, ptaszki z tkaniny dekoracyjnej, koguciki szydełkowe, ślimaki, broszki, kwiaty, maskotki szydełkowe, ptaszki lniane, obrazki z gwoździ i kordonka i wiele innych.

Pracownia haftu i szycia brała udział w konkursach: „Na najładniejszy wianek świętojański”, „ Gminny Konkurs Palm Wielkanocnych” – I miejsce.

Nowością dla uczestników pracowni haftu i szycia były zajęcia z hipoterapii, które sprawiły im wielką radość. Jedna osoba w ten sposób przełamała lek przed kontaktem z końmi.

Opis postępów w zakresie rehabilitacji zawodowej w pracowni plastycznej

Z zakresu rehabilitacji zawodowej w pracowni plastycznej podopieczni poznawali różne techniki, dopasowane do indywidualnych możliwości każdego uczestnika. Celem zajęć było nadal rozwijanie wyobraźni plastycznej i kreatywności. W roku sprawozdawczym do indywidualnych programów rehabilitacji wprowadzono zdobienie ścian, odnawianie przez czyszczenie i malowanie drewnianych przedmiotów służących do dekoracji sali. Uczestnicy pracowni pozyskali umiejętność wykonywania żelowych świeczek zapachowych, wykonało 40 sztuk świeczek. Tworzono obrazy techniką wydzieranki. Uczestnicy odbijali różne formy i elementy przyrodnicze oraz wykonywali modele roślin i zwierząt. W pracowni plastycznej wykorzystano materiały odpadowe. Pozyskiwano materiały z odpadów i wykonywano z nich zabawki. Nowością było doposażenie pracowni w maszynkę do wykrojników. W pracowni plastycznej realizowano zamówienia na stroiki, ozdoby choinkowe, pamiątkowe książki i upominki. Powyższe propozycje modyfikowano w zależności od indywidualnych potrzeb klientów. Pracownia plastyczna wykonywała również scenografie i dekoracje do spotkań społecznościowych min.: Jasełek, 100-lecia Odzyskania Niepodległości, Dnia Rodziny, Świąt Wielkanocnych. Dekoracje wykonywane były przy pomocy kartonów i materiałów wtórnych. W roku sprawozdawczym uczestnicy pracowni plastycznej odbyli wycieczkę do pracowni plastycznej Pani Barbary Rudzińskiej i zobaczyli jej dorobek artystyczny.

Opis postępów w zakresie rehabilitacji zawodowej w pracowni ceramicznej

W roku sprawozdawczym wszyscy uczestnicy pracowni ceramicznej przestrzegali zasad BHP oraz Regulaminu pracowni. Głównym zadaniem pracowni była wytwarzanie wyrobów ceramicznych przy użyciu pieca do wypału gliny. Przygotowanie półproduktów do wypału pozyskało pięciu uczestników. Ważnym elementem w pracowni ceramicznej przy obróbce gliny była ekspresja twórcza, którą uczestnicy przejawiali w bardzo zróżnicowanym stopniu. Osiągnięto następujące cele: doskonalenie koncentracji uwagi, kształtowanie obowiązkowości i wytrwałości w prowadzeniu pracy do końca, doskonalenie wytrwałości manualnej. Zadania zaplanowane i realizowane były zgodne z indywidualnym planem rehabilitacji, dostosowanym do umiejętności i predyspozycji indywidualnych uczestników .

W roku sprawozdawczym podczas Jarmarku Bożonarodzeniowego w Bieczu pracownia ceramiczna przeprowadziła Warsztaty ceramiczne dla dzieci z Gminy Biecz. Jeden uczestnik z pracowni potrafił przekazać swoje umiejętności innym dzieciom i bardzo dobrze komunikował się z innymi. W pracowni ceramicznej w roku sprawozdawczym organizowano indywidualne i zbiorowe zamówienia na różne okazje. Podczas kiermaszu, spotkań okazjonalnych i zamówień z Urzędu Gminy sprzedano wytworzone wyroby.

Opis postępów w zakresie rehabilitacji zawodowej w pracowni gospodarstwa domowego

W roku sprawozdawczym wszyscy uczestnicy przestrzegali BHP obowiązujące w pracowni gospodarstwa domowego. Wszyscy uczestnicy pracowni planowali listę zakupów, dokonywali wyboru odpowiednich produktów uwzględniając cenę i skład oraz dokonywali zakupów. Wszyscy podopieczni utrwalali umiejętność wykonywania potraw mącznych z różnymi farszami. W roku sprawozdawczym uczestnicy pracowni gospodarstwa domowego wykonywali ciasta i ciastka na różnorodne okazje, w tym spotkania społecznościowe. Nowością w roku sprawozdawczym było wykonywanie lizaków o różnych kształtach, które przeznaczone były również na kiermasz. Podczas spotkań i imprez integracyjnych uczestnicy utrwalali i nabywali umiejętność przygotowywania półmisków z ciastkami, rozmieszczenia zastawy stołowej oraz dekoracji stołów. Jedna osoba z pracowni gospodarstwa domowego odbyła praktyki w cukierni Grodzka podczas której nabyła umiejętności dekorowania ciast, robienia mas oraz przekładania ciasteczek. Wszyscy podopieczni są dyscyplinowani, pracowici i otwarci na pozyskiwanie nowych umiejętności z zakresu tej pracowni. Uczestnicy pracowni są samodzielni z zakresu samoobsługi, dbają o wygląd zewnętrzny i wewnętrzny. Nadal wypracowywano umiejętność racjonalnego gospodarowania środkami przeznaczonymi

na terapię. Układając jadłospis brano pod uwagę schorzenia uczestników i nadmiar wagi.

Pracownia gospodarstwa domowego przygotowywała poczęstunek na uroczystości i imprezy integracyjne m. in: Spotkanie noworoczne z rodzicami, Poczęstunek na Walentynki i Dzień Kobiet, Śniadanie wielkanocne z okazji Dnia Rodziny, spotkanie integracyjne „Wianki nad Ropa”, „Andrzejki”, Spotkanie z dziećmi z Przedszkola, Wigilia warsztatowa, Urodziny uczestników. Raz w tygodniu (piątek) według stałego harmonogramu uczestnicy zmieniali pracownię i przechodzili na zajęcia do innej. Zamiany dawały im możliwość poznania pracy w innych pracowniach, sprawdzenia swoich możliwości, pozyskanie nowych umiejętności, jak również pewnego urozmaicenia.

Opis postępów z zakresie doradztwa zawodowego

W okresie sprawozdawczym w ramach doradztwa zawodowego była prowadzona poprzez konsultacje indywidualne i zajęcia grupowe. Podczas konsultacji indywidualnych uczestnicy poznawali swoje predyspozycje zawodowe i opracowywali plany działania skierowane na podjęcie pracy. Podczas zajęć uczestnicy motywowani byli do podejmowania działań zmierzających do rozwoju zawodowego, zdobywania nowych umiejętności oraz przygotowania do lepszego radzenia sobie w pokonywaniu trudności w poszukiwaniu pracy. Zajęcia grupowe miały na celu wypracowanie metod poszukiwania pracy, poznanie lokalnego rynku pracy, a także różnorodnych stanowisk pracy zgodnymi z indywidualnymi predyspozycjami. W trakcie spotkań omawiano znaczenie pracy zawodowej jako wielowymiarowej wartości w życiu człowieka. Uczestnicy określali swoje atuty do zatrudnienia oraz także bariery zewnętrzne i wewnętrzne utrudniające podjęcie pracy. Poznali metodę aktywnego i biernego poszukiwania pracy, zasady sporządzania dokumentów aplikacyjnych oraz pojęcia związane z tematyką rynku pracy. Omówiono znaczenie skutecznej komunikacji interpersonalnej w poszukiwaniu pracy i budowaniu relacji międzypokoleniowych. W trakcie spotkań wykorzystywano Internet do poszukiwania informacji o rynku pracy, zawodach i lokalnych pracodawcach. Przedstawiono możliwości podjęcia zatrudnienia oraz projekty finansowane ze środków unijnych umożliwiającym osobom niepełnosprawnym reintegrację społeczną i zawodową.

W wyniku podjętych działań 2 osoby uczestniczyły w projekcie realizowanym przez Fundację „Wyjdz z domu” i brali udział w wyjeździe rehabilitacyjno- szkoleniowym do Zakopanego oraz szkoleniu zawodowym przygotowującym do podjęcia pracy na stanowisku kucharz. Ponadto uzyskali certyfikat „Obsługa komputera” z certyfikatem ECDL – poziom podstawowy. Uzyskując te kwalifikacje uczestnicy będą mieli w przyszłości większa

możliwość wejścia na otwarty rynek pracy. W roku sprawozdawczym zorganizowane były następujące wycieczkę zawodoznawcze do: Piekarni „Weronika” w Gorlicach, Urzędu Stanu Cywilnego w Bieczu, Kantoru Walut w Bieczu, Gabinetu Stomatologicznego w Bieczu, Komisariatu Policji w Bieczu, Salonu Fryzjerskiego w Bieczu, Fermy Kur w Sitnicy.

Dzięki szerokiej gamie wycieczek zorganizowanych przez Placówkę uczestnicy mieli możliwość zobaczenia realnych stanowisk pracy, cykli i organizacje w zakładach pracy. Wycieczki te, przyczyniły się do analizowania kwestii dotyczących podjęcia pracy z uwzględnieniem deficytu. Dzięki wnikliwej analizie i poznaniu problematyki zawodów odpowiednio dopasowywano człowieka do zawodu. Działania te pozwoliły uzyskać lepsze zrozumienie samego siebie, pogłębić wiedzę o świecie pracy i realistyczne spojrzenie w przyszłość.

Opis postępów w zakresie rehabilitacji psychologicznej

Wszyscy uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej objęci byli indywidualną pomocą psychologiczną. Zajęcia z psychologiem prowadzone były w formie indywidualnych konsultacji oraz spotkań grupowych. Zajęcia indywidualne miały na celu opracowanie diagnozy funkcjonowania poznawczego, emocjonalnego i społecznego uczestników, a także rozpoznania stylu działania w miejscu pracy. Diagnoza została przeprowadzona przy użyciu skali funkcjonowania poznawczego, inwentarza przymiotnikowego oraz testu do badania osobowości. Uczestnicy mieli okazję poszerzenia wiedzy na temat własnych stanów psychicznych, rozwijania samoświadomości, podzielenia się własnymi wątpliwościami czy obserwacjami.

Indywidualna praca psychoterapeutyczna dotyczyła rozwiązywania aktualnych problemów, sporów czy dylematów uczestników, pomocy w radzeniu sobie z negatywnymi emocjami czy wyeliminowaniu niepożądanych zachowań. Uczestnicy poznawali techniki zmniejszające stres, doskonalili strategie radzenia sobie z trudnościami. Indywidualne zajęcia psychologiczne u części uczestników odbywały się z większą częstotliwością.

Spotkania grupowe miały charakter zajęć relaksacyjnych z elementami pracy psychosomatycznej, gdzie uczestnicy poznawali ćwiczenia ugruntowujące, oddechowe oraz zwiększające świadomość własnego ciała.

Opis postępów w zakresie rehabilitacji logopedycznej

Głównym celem prowadzonych zajęć była szeroko rozumiana poprawa komunikacji, w tym doskonalenie wymowy, poprawa płynności i formy wypowiedzi, kształtowania mowy czynnej i biernej, a także stymulowanie rozwoju psychofizycznego, rozwijanie sprawności ogólnych oraz kompensowanie stwierdzonych niedoborów rozwojowych.

Praca terapeutyczna prowadzona była głównie w formie zajęć indywidualnych, które umożliwiały dostosowanie wymagań, metod, środków dydaktycznych oraz organizację i tempo pracy do możliwości psychofizycznych każdego uczestnika.

Realizując programy terapeutyczne z poszczególnymi uczestnikami prowadzone były działania w zakresie: Funkcjonowania aparatu mowy, Artykulacji, Formy wypowiedzi, Funkcji ogólnorozwojowych.

Nabywane umiejętności wymagają stałego i systematycznego utrwalaniu podczas pracy samodzielnej lub ćwiczeń pod kontrolą nauczyciela. Zadaniem prowadzonej rehabilitacji jest kształtowanie tych cech osobowości i charakteru oraz funkcji psychofizycznych, dzięki którym uczestnik osiągnie optymalny dla siebie rozwój i opanuje podstawowe umiejętności i wiadomości, które potrafi wykorzystać w życiu codziennym i funkcjonowaniu społecznym.

Opis postępów w zakresie rehabilitacji ruchowej

Zajęcia w pracowni rehabilitacji w 2018 r. odbywały się według ustalonego harmonogramu. Ze względu na różnorodność schorzeń oraz kondycje psychiczną podopiecznych zajęcia prowadzone były zarówno w formie indywidualnej jak i grupowej.

Dla każdego podopiecznego Placówki został opracowany indywidualny program, który zawierał: Usprawnienie narządu ruchu dotkniętych niepełnosprawnością, poprawę równowagi i koordynacji ruchowej, poprawę kondycji fizycznej (układ krążenia i oddechowy), pracę z wadami postawy, pracę nad osobami z nadwagą (zachęta do ćwiczeń fizycznych i dietetycznego odżywiania), wyrabiania nawyku prawidłowej postawy, poprawę szybkości reakcji psychoruchowej

Dla podopiecznych z wadami postawy zostały w tym roku zakupione pajęczki korekcyjne, które zakładają podczas prac na zajęciach, aby się nie garbić i zmniejszyć dolegliwości bólowe kręgosłupa. Zostały również zakupione wkładki ortopedyczne dla osób z wadami stóp. Podopieczni ćwiczyli na sprzęcie rehabilitacyjnym, w UGUL-u i ćwiczenia ogólnokondycyjne. Raz w tygodniu odbywały się zajęcia dla wszystkich w Hali Sportowej w Bieczu. Dziewczęta raz w tygodniu ćwiczyły aerobik. Podopieczni grali również w tenisa stołowego.

Dodatkowe formy rehabilitacji

W okresie sprawozdawczym uczestnicy korzystali z zajęć prowadzonych w ramach biblioterapii w Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Bieczu. Zajęcia odbywały się raz w miesiącu w godz. 13.30- 15.00.

W roku sprawozdawczym wprowadzona była biblioterapia ogólnorozwojowa zwana wychowawczą – adresowana do podopiecznych borykających się z różnymi problemami np. lękami, odrzuceniem, izolacją społeczną. Stosowano głównie książki dydaktyczne i wyobrażeniowe. Biblioterapia łączyła się w holistyczny proces terapeutyczny z innymi rodzajami terapii np. przez sztukę. Należały do nich m.in.: terapia przez sztuki plastyczne, praca z ciałem, drama i teatroterapia.

Od października 2018 r. wprowadzona została muzykoterapia. Zajęcia odbywały się cyklicznie raz w tygodniu po 1,5 godziny. Obcowanie z muzyką wzbogaciło osobowość oraz uwrażliwiło na problemy własne i innych uczestników. Terapia muzyką umożliwiła wyzwolenie silnych emocji, stała się również jedną z form komunikacji, a także narzędziem stymulacji procesów komunikacji. Muzykoterapia obejmowała dwie formy aktywności. Pierwszą w sferze odbiorczej, gdzie podopieczni wsłuchiwali się w utwory proponowane przez terapeutę, podążali za jego słownymi instrukcjami i wskazówkami. Kolejna forma terapii została wprowadzona w sferze wykonawczej - muzykoterapia czynna - tu ważną stała się ekspresja dźwiękowa uczestnika, która możliwa była dzięki użyciu instrumentów muzycznych oraz samego głosu.

Zajęcia te ukierunkowane były na działanie terapeutyczne mające służyć poprawie funkcjonowania uczestników w sferach fizycznej, emocjonalnej, poznawczej i społecznej, podczas którego specjalnie przygotowany koń stanowi integralną część procesu terapeutycznego. Hipoterapia była uzupełnieniem i wzmocnieniem terapii uczestników nadpobudliwych z problemami emocjonalno-rozwojowymi.

W roku sprawozdawczym organizowaliśmy ciekawe spotkania m.in. z misjonarzami pracującymi w Namibii i Kenii.

Podczas tych spotkań uczestnicy obejrzeni piękne zdjęcia, obrazujące typową dla tego kraju przyrodę z pełnymi barw zwierzętami i roślinami. Misjonarze opowiadali min. o życiu dzieci w misyjnych krajach, zwyczajach i kuchni.

30.10.2018 r. zorganizowane było spotkanie na temat ziołolecznictwa. Podopieczni uzyskali ciekawe informacje na temat doboru ziół, leczeniu i zapobieganiu chorobom. W Warsztacie Terapii Zajęciowej w ramach Koła Ogrodniczo –Zielarskie pod Patronatem Gospodarstwo – Ogrodniczego „Flory In Vitro” w Dębowcu prowadzona była hortiterapia. Program Koła obejmował zajęcia w terenie, rajdy, spacer. Podstawowymi formami

realizacji Koła była praca w grupach i indywidualna. Podopieczni uprawiali i hodowali rośliny. Szczepili i uprawiali kwiaty. Rezultatem tych działań była pielęgnacja kwiatów ozdabiających wejście budynku: pelargonie, surfinie. Uczestnicy pozyskali wiedzę przyrodniczą i zielarską. Właściciele Zakładu „Flora In Vitro” przekazali Warsztatowi około 500 sztuk sadzonek: paprotek, begonii, pelargonii, surfinii, żurawki, gwiazd betlejemskich, bluszczy, gloksenii.

W ramach Koła były zorganizowane warsztaty tematyczne w skansenie w Szymbarku pt. „Moc zaklęta w ziołach”. Podczas tych zajęć zdobyli praktyczną wiedzę o rosnących wokół nas ziołach oraz ich właściwościach. Uczestnicy zapoznali się z istotną rolą roślin w każdym aspekcie życia. Uczestnicy samodzielnie zbierali i rozpoznawali zioła. Wykonali zielniki i pozyskali umiejętność parzenia i picia ziół.

Wszyscy uczestnicy brali udział w warsztatach manufaktury wyrobu czekolady: „Czekolada i praliny ręczny wyrób” – warsztaty zakończyły się uzyskaniem certyfikatu.

Dzięki współpracy z Caritas Diecezji Rzeszowskiej, uczestnicy otrzymali 25 paczek mikołajkowych.

Informacja dotycząca działalności i decyzji Rady Programowej

Posiedzenia Rady Programowej odbywały się zgodnie z harmonogramem pracy. W 2018 r. odbyło się 12 posiedzeń RP udokumentowanych protokołami w tym 8 posiedzeń dotyczących oceny. Pozostałe Rady Programowe dotyczyły: zatwierdzenia planu imprez i wycieczek, oceny treningu ekonomicznego za poszczególne miesiące, zatwierdzenia zmian w harmonogramach, merytorycznej oceny imprez i wycieczek, analizy obecności uczestników, zagospodarowanie dochodu ze sprzedaży wyrobów podopiecznych, skreśleń i przyjęć nowych uczestników. Na posiedzeniach Rady Programowej odbyły się szkolenia wewnętrzne z zakresu informacji medycznej i nadzoru przyjmowania leków, z zakresu transportu uczestników, programu bezpieczeństwa ochrony zdrowia i organizacji pracy Warsztatu w związku z budowa szybu windowego oraz zapoznanie z tematyka danych osobowych według najnowszych przepisów prawa z zakresu RODO obowiązujących od 25.05.2018 r.

Uczestników WTZ uczestniczyli ponadto w dodatkowych imprezach o charakterze kulturalnym.

W roku sprawozdawczym aktywnie współpracowaliśmy ze środowiskiem lokalnym: Zespołem Szkolno- Przedszkolnym w Strzeszynie, Gminne Przedszkole w Bieczu, Dziennym Ośrodkiem Wsparcia w Gorlicach z filią w Bobowej, Bieckim Centrum

Kultury, Stowarzyszeniem Wolność i Miłość Diecezji Rzeszowskiej, Caritas Diecezji Rzeszowskiej, Zespół Organizacyjny Jednostek Oświatowych w Bieczu, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Bieczu, Powiatowy Zespół Placówek Oświatowych w Bieczu, Miejsko- Gmina Biblioteka Publiczna w Bieczu, Spółdzielnia Socjalna „Bieczynek”, Biecki Uniwersytet Złotego Wieku, Muzeum Ziemi Bieckiej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieczu, Przychodnia „Eskulap” w Bieczu.

Dodatkowe informacje o realizowanych projektach w Warsztacie Terapii Zajęciowej Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „ Wyjdź z domu bądź aktywny” . W projekcie uczestniczyło dwóch uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej. Celem projektu był wyjazd do Zakopanego jak również ukończenie kursu z zakresu obsługi komputera. Podopieczni uzyskali certyfikat „Obsługa komputera z certyfikatem ECDL – poziom podstawowy.

2. Środowiskowego Domu Samopomocy w Bieczu z filią w Gorlicach.

Celem prowadzonego zadania było znalezienie dla 34 osób dorosłych z terenu Gminy Biecz i Miasta Gorlice, z zaburzeniami psychicznymi typ B,C (upośledzeniem umysłowym i innymi zaburzeniami czynności psychicznej) miejsca na pobyt dzienny, i udzielenie pomocy w integracji społecznej oraz zapobieżenie utraty więzi w środowisku lokalnym. Od grudnia 2017r., ośrodek dysponuje 4 miejscami całodobowego okresowego pobytu.

Realizowany kompleksowo program wspierająco-aktywizujący posłużył w okresie pobytu w ciągu ostatniego roku, wyposażeniu osób z niepełnosprawnością intelektualną w umiejętności fizyczne, intelektualne i emocjonalne potrzebne do życia, uczenia się i funkcjonowania w społeczności. Wśród celów rehabilitacji osób upośledzonych umysłowo istotne było stwarzanie poczucia bezpieczeństwa i podtrzymanie umiejętności z zakresu nawiązywania kontaktów werbalnych i pozawerbalnych z ludźmi oraz rozwiązywania problemów. W obszarze osobistym celem była poprawa jakości przesyłania i organizacji informacji sensorycznej oraz wypracowanie odpowiedniej reakcji adaptacyjnej – odpowiedniej do wymogów otoczenia.

Celem realizacji zadania było też organizowanie wsparcia oraz innych świadczeń dla osób, które z powodu znacznego i głębokiego upośledzenia umysłowego, a także innych przewlekłych zaburzeń psychicznych (całościowe zaburzenie rozwojowe typu zaburzenie ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawności sprzężne), miały poważne problemy w funkcjonowaniu w życiu codziennym. Były to działania zmierzające do przewyciężania

trudnych sytuacji życiowych (emocjonalnych, psychicznych), służące usamodzielnianiu tych osób i oswojeniu z nowymi sytuacjami życiowymi.

Cele te realizowane były przede wszystkim poprzez działania ustalone odpowiednio do potrzeb i możliwości psychofizycznych każdego uczestnika, w harmonogramie pracy Ośrodka zawierający następujący rodzaj i zakres usług tj.:

- a) trening zaradności życiowej, poprawiający funkcjonowanie w codziennym życiu (trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening nauki higieny, trening kulinarny, trening umiejętności praktycznych, trening budżetowy),*
- b) trening interpersonalny, w tym: kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami z najbliższego otoczenia, nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów społecznych oraz kształtowanie umiejętności współpracy w grupie,*
- c) trening umiejętności spędzania wolnego czasu, rozwijający zainteresowania (udział w imprezach kulturalnych, rekreacyjnych oraz spotkaniach integracyjnych, czytelnictwo literatury, audycje radiowe i telewizyjne, Internet),*
- d) trening poprawy funkcji poznawczych i integracji sensorycznej,*
- e) terapia zajęciowa,*
- f) zajęcia ruchowe i rekreacja,*
- g) poradnictwo psychologiczne,*
- h) poradnictwo socjalne,*
- i) aktywizacja zawodowa,*
- j) zapewnienie niezbędnej opieki,*
- k) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,*
- l) pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych,*
- m) dyżury i grupa wsparcia dla rodzin,*
- n) zajęcia dla klubowiczów,*
- o) spotkania zespołu wspierająco-aktywizującego.*

Działania proponowane przez Ośrodek przyczyniły się do rozpoczęcia poprawy samodzielnego, lepszego funkcjonowania w środowisku rodzinnym i lokalnym oraz zachęciły do podejmowania nowych zadań życiowych u uczestników z wyższymi możliwościami. W przypadku bardziej zależnych osób (znaczny stopień niepełnosprawności), nastąpiła fizyczna, emocjonalna i społeczna poprawa jakości zarówno ich życia, jak też ich rodzin.

Zakładanymi rezultatami realizacji zadania jest rozpoczęcie procesów:

- a) podniesienia umiejętności interpersonalnych;
- b) dawania poczucia bezpieczeństwa, minimalizowania lęku wobec choroby i niepełnosprawności;
- c) zmniejszania poczucia izolacji podopiecznych i ich rodzin;
- d) podnoszenia sprawności fizycznej i spowalnianie tempa choroby;
- e) partnerstwa w terapii;
- f) przywracania umiejętności samodzielnego życia – przygotowania prostych posiłków, dbania o wygląd zewnętrzny i higienę, czynności porządkowe;
- g) przeciwdziałania wypadaniu z ról społecznych i utracie więzi w środowisku lokalnym;
- h) szukanie dla osób z zaburzeniami psychicznymi miejsca i pomocy we wtórnej integracji, podjęcie działań z zakresu aktywizacji społecznej w ramach projektów dla osób niepełnosprawnych;
- i) integracji grup niepełnosprawnych;
- j) nabycia umiejętności w zakresie rękodziela artystycznego - odkrywania talentów malarskich, plastycznych i rękodzielniczych;
- k) poprawy funkcji poznawczych i zdobycia nowej wiedzy;
- l) nabywania umiejętność wspólnego planowania czasu wolnego;
- m) rozwinięcia pasji i zainteresowań (filmem, podróżami, literaturę, muzyką);
- n) nabycia podstawowych umiejętności obsługi komputera i nośników multimedialnych przez osoby niepełnosprawne;
- o) poprawy samopoczucia uczestników i ich kondycji fizycznej;
- p) łamania stereotypów w relacjach z innymi osobami niepełnosprawnymi (uczestnicy chodzący, a osoby na wózkach);
- q) zdobycia wiedzy, świadomości i umiejętności na tematy związane z kulturą bycia.

Zakładane rezultaty będą trwałe, nie można określić jakości rezultatów, gdyż będzie to zależne od stopnia niepełnosprawności, możliwości i zaangażowania w terapię uczestników Ośrodka. Zadania zaplanowane w działaniach i podejście holistyczne w oparciu o metodę indywidualizmu przyczyniły się do rozpoczęcia procesów poprawy funkcjonowania w czterech obszarach: osobistym, rodzinnym, społecznym i zawodowym.

Wymiernym rezultatem realizacji zadania jest powstanie prac plastycznych i rękodzielniczych, udział w konkursach i przeglądach twórczości artystycznej osób

niepełnosprawnych, a także pojawienie się informacji na temat działalności ŚDS w prasie, Internecie i telewizji regionalnej (Gorlice tv).

Terapia zajęciowa w pracowniach obejmująca następujący zakres działań:

- a) zajęcia plastyczno -artystyczne – wykonywanie różnego rodzaju haftów, rysunek (ołówki, pastele itp.), malarstwo (na szkło, akwarele, tempery, akryle), grafika, wykonywanie przedmiotów z masy solnej, wykonywanie kartek i dekoracji okolicznościowych, stroików świątecznych, zdobienie techniką decoupage, bibułkarstwo);*
- b) zajęcia komputerowe - nauka obsługi komputera, posługiwanie się edytorami tekstu, grafika komputerowa (tworzenie rysunków z wykorzystaniem programów graficznych), jak też rozrywka komputerowa (gry komputerowe), filmy;*
- c) zajęcia ruchowe - ćwiczenia na sprzęcie rehabilitacyjnym, masaż relaksacyjny na fotelu masującym, treningi sportowe;*
- d) zajęcia kulinarne – nauka przygotowania posiłków w ramach treningu kulinarnego, planowanie jadłospisu, nauka obsługi urządzeń AGD, nauka przestrzegania zasad BHP.*

Treningi:

Trening zaradności życiowej poprawiający funkcjonowanie w codziennym życiu:

- a) trening nauki higieny i dbałości o wygląd zewnętrzny;*
- b) trening umiejętności praktycznych – zajęcia porządkowe;*
- c) trening techniczny;*
- d) trening budżetowy;*
- e) trening poprawy funkcji poznawczych;*
- f) trening umiejętności spędzania wolnego czasu, rozwijający zainteresowań (czytelnictwo literatury, audycje radiowe i telewizyjne);*
- g) trening integracji sensorycznej;*
- h) trening interpersonalny.*

Grupy terapeutyczne:

- a) psychorysunek,*
- b) muzykoterapia;*
- c) choreoterapia;*

- d) zajęcia relaksacyjne;
- e) spotkania całej społeczności;
- f) aktywizacja zawodowa.
- g) Dogoterapia.

Dodatkowo:

- h) zajęcia z kulturoterapii – czytanie czasopism, gry towarzyskie, oglądanie filmów, wyjścia do kina i na wystawy, udział w wycieczkach krajobrazowych, imprezach i wyjazdach integracyjnych, ćwiczenia rytmiczne, terapia tańcem, przygotowywanie przedstawień, występów itp.,
- i) zajęcia terenowe z elementami treningu społecznego,
- j) wyjścia na halę sportową,
- k) spacer.

Ponadto:

- a) Poradnictwo psychologiczne,
  - indywidualne porady psychologiczne dla wszystkich uczestników i członków rodzin,
- b) Poradnictwo pedagogiczne i niezbędna opieka - w razie bieżących potrzeb dla wszystkich 37 uczestników łącznie w Bieczu i Gorlicach,
- c) Poradnictwo socjalne
  - zapewnienie niezbędnej opieki dla 37 osób w Bieczu i Gorlicach podczas dowozu i odwozu oraz pobytu w obydwu placówkach,
  - interwencje zewnętrzne,
  - współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w Bieczu i Gorlicach dla 37 osób podczas wydawania dla uczestników decyzji kierujących do ŚDS w Bieczu i w Gorlicach,
  - współpraca z pracownikami socjalnymi w obszarze pracy socjalnej w miejscu zamieszkania uczestników (w razie potrzeb, wielokrotnie przy wydawaniu decyzji administracyjnych);
- d) Dyżur i grupa wsparcia dla rodzin
- e) Zajęcia w formie klubowej dla osób oczekujących na przyjęcie do ŚDS;
- f) Indywidualna praca terapeutyczna: w oparciu o indywidualny plan postępowania wspierająco – aktywizującego, obejmujący cztery podstawowe zakresy: osobisty, rodzinny, środowiskowy i zawodowy;

- g) Posiedzenia Zespołu Wspierająco-Aktywizującego – opracowanie założeń do indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego oraz ich przyjęcie po podpisaniu przez uczestnika lub opiekuna prawnego, też ocena weryfikująca postępy w terapii podopiecznych za okres kolejnych 6 miesięcy realizacji Planów;*
- h) Spotkania integracyjne i wycieczki oraz współpraca z rodzinami.*

Opieka całodobowa:

W okresie ostatniego roku Ośrodek świadczył także usługi w systemie całodobowym. W okresie skierowania uczestnika na pobyt całodobowy Dom zapewnia usługi odpowiednie do jego niezbędnych potrzeb, w tym co najmniej 10 godzin na dobę przeznaczają się na czas wolny i wypoczynek nocny uczestnika.

Placówka współpracowała z Gminą Biecz, Miastem Gorlice, Miejsko Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bieczu, Klasztorem Ojców Franciszkanów w Bieczu, Starostwem Powiatowym w Gorlicach, Bieckim Centrum Kultury, Warsztatem Terapii Zajęciowej w Bieczu, Warsztatem Terapii Zajęciowej w Gorlicach, Dziennym Ośrodkiem Wsparcia – ŚDS w Gorlicach z filią w Bobowej, Zespołem Leczenia Środowiskowego Psychiatrycznego w Gorlicach, PFRON Oddział Małopolski, PCPR Gorlice, Komisja ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności przy PCPR w Gorlicach

W placówce realizowany był program wolontariatu.

Do realizacji zadania była zatrudniona wykwalifikowana kadra zgodnie z Rozporządzeniem MPiPS z dnia 9 grudnia 2010 r z późn. zm. w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

3. Ośrodka Wsparcia dla Osób w podeszłym wieku w integracji z dziećmi/młodzieżą – Klubu Samopomocy - „Dialog”.

Zakładane cele realizacji zadania polegające na nawiązaniu dialogu międzypokoleniowego poprzez łamanie stereotypów i integracje dwóch grup społecznych oraz organizowaniu wsparcia i innych świadczeń dla osób w podeszłym wieku i dzieci/młodzieży, zostały zrealizowane w wymiarze określonym dotacją Gminy Biecz i zgodnie z ofertą realizacji zadania publicznego. Były to działania zmierzające do wymiany umiejętności między pokoleniem osób dojrzałych, a dziećmi/młodzieżą służące nawiązaniu relacji

i usamodzielnianiu obydwu grup. Cele te realizowane były przede wszystkim poprzez działania wymiany umiejętności tj.:

- .warsztaty i zajęcia rękodzielnicze (nabycie umiejętności w zakresie rękodziela artystycznego poprzez naukę szydełkowania, dziergania na drutach, ręcznego szycia, haftowania, filcowania na mokro i na sucho);*
- .zajęcia kulinarne (nabycie umiejętności gotowania tradycyjnych dań „Podróże kulinarne”, przygotowywania zdrowych lekkich posiłków, pieczenia ciast, przygotowania ciepłych i zimnych napojów – kawa, herbata, soki, woda z cytryną, przepisy „Gotuj z Dialogiem” itd.);*
- .zdobycie wiedzy na temat tradycji, obrzędów i dziedzictwa kulturowego (wyjścia do muzeum, przygotowanie bukietów z kwiatów i ziół na św. Matki Boskiej Zielnej, wykonanie wianków na groby zmarłych z okazji Wszystkich Świętych oraz tradycyjnych ozdób choinkowych z papieru i wydmuszek);*
- .obsługa komputera i nośników multimedialnych (założenie i obsługa elektronicznej poczty, umieszczanie informacji o działalności Ośrodka na facebooku, obsługa telefonu komórkowego, fotografowanie i obróbka zdjęć);*
- .zajęcia rekreacyjno-sportowe (ćwiczenia fitness, spacer, gry i zabawy na świeżym powietrzu);*
- .zajęcia plastyczne (rysowanie, malowanie farbą akrylową, plakatową, olejną na płótnie – podobrazdach, malowanie na jedwabiu, ozdabianie przedmiotów techniką decupage, wykorzystanie techniki quillingu do wyrobu biżuterii i ozdób);*
- .zajęcia grupy integracyjno-wspierającej (kształtowanie umiejętności społecznych, interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym: kształtowanie pozytywnych relacji uczestników z osobami w społeczności lokalnej, nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów społecznych oraz kształtowanie umiejętności współpracy dwóch pokoleń w grupie);*
- .zajęcia z zakresu profilaktyki prozdrowotnej i sposobów radzenia sobie z różnymi rodzajami uzależnień (pojęcie zdrowia i choroby, dieta i ruch - ich wpływ na funkcjonowanie organizmu, mechanizmy i rodzaje uzależnień, sposoby radzenia sobie ze stresem, harmonia pomiędzy zdrowiem fizycznym i psychicznym, zaburzenia i choroby psychiczne);*
- .zajęcia rozwijające pasje i zainteresowania (literatura, audycje radiowe i telewizyjne, Internet, projekcje filmów w placówce oraz kino, inscenizacje);*

.udział w imprezach kulturalnych, wyjazdach rekreacyjnych oraz spotkaniach towarzyskich i integracyjnych (spotkanie z policjantem z Komisariatu Policji w Bieczu – dzielnicowym sierżantem sztabowym Krzysztofem Gucwą, wycieczki do Sandomierza, Krynicy, w Bieszczady, Łańcuta/Rzeszowa. Z okazji Dnia Seniora odbyło się uroczyste spotkanie wszystkich Ośrodków „Dialogu” w Sitnicy z udziałem zaproszonych gości, które uświetnił występ dzieci ze Szkoły Podstawowej w Sitnicy – spotkanie było okazją do podsumowania sześcioletniego działalności Ośrodka; udział w spektaklu teatralnym pt.: „Poskromienie Złościcy”, obchody Świąt Wielkanocnych, obchody Dnia Kobiet, Dnia Dziecka, Dnia Babci i Dziadka, Dnia Ojca, Spotkanie Biesiadne – integracyjne w Grudnej Kępskiej z udziałem władz Gminy Biecz, obchody 670 rocznicy lokacji wsi Binarowa, współorganizacja 100-lecia obchodów Odzyskania Niepodległości wraz z Mszą Św. w intencji żołnierzy wyklętych (bohaterów ruchu ludowego pochodzących z Binarowej – Kamieniec), zabawa Andrzejowa, Mikołajki, spotkania Bożonarodzeniowych, spotkanie Sylwestrowe, udział w imprezie gminnej pn. „Pawie Pióra” z prezentacją dorobku Ośrodka oraz udział w „Jarmarku Bożonarodzeniowym”;

.udział w zorganizowanych zajęciach edukacyjnych dla seniorów.

Dodatkowo, poza harmonogramem, w ramach współpracy z instytucjami, zorganizowano wystawę prac uczestników Ośrodka Wsparcia – Klubu Samopomocy „Dialog” w Zespole Szkół w Strzeszynie. Natomiast we współpracy z firmą BONE SANTE odbyły się warsztaty dietetyczne. Podopieczni Ośrodka skorzystali też z wykładów przygotowanych przez panią Anetę Kulewicz pt.: „Jedzenie ma znaczenie – profilaktyka ziół”. Włączono się we współpracę w zorganizowaniu Mszy Św. w Binarowej – Kamieniec, upamiętniającej śmierć Żołnierzy Wyklętych.

W toku realizacji zadania osiągnięto następujące rezultaty:

- .zintegrowanie dwóch grup społeczne tj. 140 osób - dojrzałych i dzieci/młodzieży;*
- .nabycie umiejętności w zakresie rękodziela artystycznego;*
- .zdobycie wiedzy na temat tradycji, obrzędów i dziedzictwa kulturowego przez dzieci/młodzież (obchodzenie świąt, zapoznanie się z ginącymi zawodami, gromadzenie eksponatów tj. maślniczka, młynek do kawy, kopyto itd.);*
- .nabycie umiejętności obsługi komputera i nośników multimedialnych przez osoby w podeszłym wieku;*
- .poprawa samopoczucia uczestników i ich kondycji fizycznej (spacery, pilates,);*

- .odkrycie talentów malarskich, plastycznych i rękodzielniczych;*
- .rozwinięcie pasji i zainteresowań (filmem, teatrem, podróżami, literaturę, muzyką);*
- .powstanie grup integracyjno-wspierających;*
- .Podniesienie umiejętności społecznych u dzieci/młodzieży;*
- .nabywanie umiejętności wspólnego spędzania czasu podczas wyjść do kina, muzeum, na wycieczkach oraz imprezach integracyjnych i okolicznościowych (tolerancja);*
- .zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w obydwu grupach (młodszych i starszych);*
- .minimalizowanie lęku wobec „innych” np. niepełnosprawnych;*
- .działalność samopomocowa oraz łamanie stereotypów w relacjach międzypokoleniowych;*
- .zdobycie wiedzy, świadomości i umiejętności na tematy związane z kulturą bycia grupy osób starszych, z grupą dzieci/młodzieży w ich społeczności lokalnej;*
- .pogłębienie poczucia bezpieczeństwa, minimalizowanie lęku wobec choroby i niepełnosprawności, zmniejszanie poczucia izolacji osób starszych i ich rodzin i spowalnianie tempa ewentualnej choroby;*
- .przywrócenie umiejętności samodzielnego życia, przeciwdziałanie wypadaniu z ról społecznych i utracie więzi w środowisku lokalnym;*
- .stworzenie możliwości do tego, aby wymieniać opinię na nurtujące egzystencjalne tematy (choroba, przemijanie, śmierć);*
- .zdobycie dodatkowej wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych, poszerzenie świadomości zagrożeń związanych z różnymi rodzajami uzależnień.*

Wymiernym rezultatem realizacji zadania jest zorganizowanie wystawy prac plastycznych i rękodzielniczych uczestników Klubu Samopomocy „Dialog” w Libuszy, Binarowej, Strzeszynie, Głębokiej oraz w Bieczu, Sitnicy i Grudnej Kępskiej w pomieszczeniach Ośrodka, a także wydany w formie drukowanej zbiór piosenek ludowych i przyśpiewek oraz ekspozycja i prezentacja ozdób świątecznych (kartki, stroiki, ozdoby choinkowe – sześćioletni dorobek klubu) na imprezie organizowanej przez Gminę Biecz pn. „Jarmark Bożonarodzeniowy”.

Ośrodek podejmował współpracę z instytucjami użyteczności i placówkami oświatowymi, wspierającymi: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieczu, Gminą Biecz; Stowarzyszeniem Miłośników Wsi Libusza w Libuszy, Sołtysem Wsi Libusza, Sołtysem Wsi Głęboka, Sołtysem Wsi Grudna Kępska, Sołtysem Wsi Binarowa, Zespołem Szkolno – Przedszkolnym w Libuszy, Zespołem Szkół nr 1 w Bieczu, Zespołem Szkół nr 2 w Bieczu, Miejską i Gminną Biblioteką w Bieczu, Miejską i Gminną Biblioteką Oddział w Libuszy,

Miejską i Gminną Biblioteką Odział w Głębokiej, Bieckim Centrum Kultury, Komisariatem Policji w Bieczu, Parafią Rzymsko – Katolicka w Binarowej, Telewizją Gorlice24.

Informacje na temat działalności Ośrodka Wsparcia – Klubu Samopomocy „Dialog” ukazywały się regularnie na portalu społecznościowym – facebooku, na stronie Internetowej Gminy Biecz i stronie Stowarzyszenia na Rzecz Pomocy Rodzinie „Nadzieja” w Bieczu w ciągu całego okresu działalności Ośrodka.

4. Ośrodka Wsparcia dla Osób w podeszłym wieku w integracji z młodzieżą - Klubu Samopomocy - „Radosny Uśmiech”

W ramach Ośrodka Wsparcia - Klub Samopomocy „Radosny Uśmiech” prowadzone były działania samopomocowe z akcentem na integrację między osobami starszymi, a młodzieżą, a także w zakresie łamania stereotypów na temat osób starszych oraz młodego pokolenia w miejscowościach Gminy Lipinki tj.: Pagorzyna oraz Bednarka.

Integracja oraz wymiana umiejętności pomiędzy dwiema grupami społecznymi odbywała się w ramach prowadzonych zajęć tj:

- *zajęcia rękodzielnicze;*
- *zajęcia kulinarne;*
- *wspólne czytanie książek i czasopism;*
- *zajęcia z obsługi komputera oraz nośników multimedialnych;*
- *zajęcia palstyczno – techniczne;*
- *spotkania okolicznościowe – wigilia, zabawa choinkowa, andrzejki, mikołajki;*
- *zajęcia rozwijające pasje i zainteresowania;*
- *wycieczki turystyczno - krajobrazowe;*
- *imprezy kulturalno – rozrywkowe.*

W toku realizacji zadania osiągnięto następujące rezultaty:

- *wzrost kompetencji uczestników ośrodka;*
- *wzrost poczucia własnej wartości;*
- *poznanie nowych form artystycznych oraz końcowych efektów działań;*
- *lepsze funkcjonowanie uczestnika w społeczeństwie;*
- *poprawa aktywności fizycznej;*
- *odkrywanie talentów;*

- podniesienie wiedzy, świadomości na tematy związane z historią i kulturą regionu;
- zaznajomienie osób starszych z nowymi technologiami;
- wzajemne wsparcie uczestników, jak i ze strony opiekunów / instruktorów;
- podtrzymywanie więzi społecznych i komunikacji międzyludzkich;
- utrwalenie wartości, które służą człowiekowi i jego dobru,
- dialog międzypokoleniowego,
- wskazanie właściwej formy wypoczynku dla obydwu grup społecznych.

Uczestnicy Ośrodka – Klubu Samopomocy „Radosny Uśmiech” brali udział w konkursie palm wielkanocnych oraz konkursie na najładniejszą pisanekę, które zostały zorganizowane przez Gminne Centrum Kultury w Lipinkach. Ponadto uczestniczyli w 2-dniowej wycieczce do Lichenia – Warszawy oraz Kazimierza nad Wisłą. Z okazji Dnia Seniora społeczność Klubu udała się na seans filmowy do Kina Farys w Bieczu.

Ośrodek podejmował współpracę z instytucjami użyteczności i placówkami oświatowymi, wspierającymi m.in.: Gminą Biecz, Gminą Lipinki, GOPS w Lipinkach, Gminnym Centrum Kultury w Lipinkach.

5. Dziennego Ośrodka Wsparcia w Gorlicach z filią w Bobowej

Podstawowym zadaniem Ośrodka było organizowanie wsparcia oraz innych świadczeń dla osób, które z powodu przewlekłych zaburzeń psychicznych mają poważne problemy w funkcjonowaniu w życiu codziennym. Celem prowadzonego zadania było znalezienie dla osób z zaburzeniami psychicznymi miejsca i pomocy we wtórnej integracji oraz przeciwdziałanie wypadaniu z ról społecznych i utracie więzi w środowisku lokalnym. Realizowany program wspierająco-aktywizujący służył wyposażeniu chorego z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną w umiejętności fizyczne, intelektualne i emocjonalne potrzebne do życia, uczenia się i pracy w społeczności. Wśród celów rehabilitacji osób chronicznie chorujących istotne także było odtwarzanie i podtrzymywanie umiejętności z zakresu nawiązywania kontaktów z ludźmi oraz rozwiązywania problemów.

Cele te realizowane były poprzez następujące formy działalności w oparciu o indywidualne plany postępowania wspierająco-aktywizującego tj.:

- indywidualna praca terapeutyczna z terapeutą prowadzącym,

- *terapia zajęciowa w pracowniach (plastycznej, artystycznej, dekoratorskiej, muzycznej, komputerowej, rehabilitacji ruchowej, kulinarnej, kulturoterapii),*
- *treningi grupowe (budżetowy, umiejętności praktycznych - trening techniczny, umiejętności samoobsługi i zaradności życiowej - trening higieniczny, kulinarny oraz trening funkcji poznawczych, trening umiejętności społecznych z elementami treningu interpersonalnego i trening aktywnego poszukiwania pracy),*
- *zajęcia grupowe (psychorysunek, muzykoterapia, zespół instrumentalno-wokalny, choreoterapia, zajęcia teatralne i dramowe, biblioterapia, dietetyka, grupa psychoedukacyjna, psychoterapia grupowa, społeczność terapeutyczna),*
- *zajęcia sportowe - (relaksacja, wyjścia na basen, zajęcia ruchowe przy muzyce, treningi tenisa stołowego),*
- *poradnictwo dla uczestników i rodzin (psychologiczne, socjalne, zawodowe),*
- *grupa wsparcia dla rodzin,*
- *zajęcia w formie klubowej,*
- *zajęcia superwizyjne dla zespołu wspierająco-aktywizującego.*

Działania podejmowane w Dziennym Ośrodku Wsparcia – Środowiskowym Domu Samopomocy prowadziły do osiągnięcia wyraźnych wyników i rezultatów, z których najważniejszymi są rozszerzenie zakresu samodzielności i zaradności życiowej osób z niepełnosprawnością intelektualną i chorujących psychicznie.

W toku realizacji zadania osiągnięto następujące rezultaty:

- *poprawie uległa kondycja psychiczna i fizyczna uczestników,*
- *zostały nabyte nowe kompetencje w zakresie podstawowych funkcji życiowych, w tym samoobsługi,*
- *uzyskano większy poziom niezależności życiowej od otoczenia,*
- *uczestnicy podejmowali nowe role życiowe,*
- *nastąpiła poprawa jakości funkcjonowania środowiska rodzinnego uczestników,*
- *zminimalizowano lęk wobec choroby i niepełnosprawności,*
- *modyfikacji uległ negatywny stereotyp postrzegania osób chorujących psychicznie przez otoczenie społeczne.*

Działalność Ośrodka miała swój udział w tworzeniu systemu wsparcia dla osób niepełnosprawnych z powiatu gorlickiego dzięki współpracy z placówkami służby zdrowia, ośrodkami pomocy społecznej i innymi instytucjami działającymi na rzecz obywateli.

Z uwagi na złożoność sytuacji zdrowotnej i życiowej podopiecznych trwałość osiągniętych rezultatów jest trudna do utrzymania, gdyż np. osoby z głębszą

niepełnosprawnością intelektualną są grupą, która dla satysfakcjonującego funkcjonowania potrzebuje pomocy przez całe życie. Poprzez długotrwałe i powtarzalne wsparcie osoby dotknięte niepełnosprawnością nabywały kompetencje życiowe. Zapewnione wsparcie i odpowiednie formy terapii sprawiły, że zauważono zmniejszenie występowania regresji i marnotrawienia dotychczasowych rezultatów terapeutycznych. W przypadku osób przewlekle chorych psychicznie placówka spełniała też funkcje profilaktyczne w zakresie wcześniejszej diagnozy objawów nawrotu choroby, nieregularnego zażywania leków, braku aktywności ruchowej, czy wydłużenia remisji. Podopieczni otrzymali dobre warunki by włączyć się w życie lokalnej społeczności oraz zwiększyć poziom integracji. Można powiedzieć, że rezultaty realizacji zadania publicznego zostały osiągnięte u każdego podopiecznego w wymiarze adekwatnym do jego indywidualnych możliwości, co przyczyniło się do złagodzenia negatywnych skutków choroby i niepełnosprawności.

Wśród mierzalnych wskaźników osiągnięcia rezultatów wykonywanego zadania publicznego można wskazać:

- utrzymującą się tendencję do zmniejszenia częstotliwości lub okresu trwania hospitalizacji uczestników,
- podjęcie szkoleń z zakresu aktywizacji zawodowej oraz działań w kierunku podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez kształcenie ustawiczne,
- osiągnięcia i nagrody zdobyte przez podopiecznych placówki w różnego rodzaju konkursach, przeglądach, turniejach, piknikach, galach.

Do realizacji zadania była zatrudniona wykwalifikowana kadra zgodnie z Rozporządzeniem MPiPS z dnia 9 grudnia 2010 r. z późn. zm. dla Środowiskowych Domów Samopomocy.

6. Środowiskowej Świetlicy w Bieczu

W 2018 roku Środowiskowa Świetlica „Biecka” dysponowała środkami pieniężnymi w wysokości 48.000 zł z przeznaczeniem na prowadzenie jednego oddziału w Bieczu, w terminie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2018 roku. Od stycznia do grudnia 2018 roku w Środowiskowej Świetlicy „Bieckiej” pomocą zostało objętych 40 wychowanków w wieku między 6 a 16 rokiem życia, w znacznej mierze pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, dotkniętych problemem bezrobocia, z trudnościami finansowymi, niepełnych, niewydolnych wychowawczo i niejednokrotnie dotkniętych problemem alkoholowym. Głównym celem

Placówki była wszechstronna pomoc dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, a także rozwijanie ich zainteresowań w ramach przeciwdziałania występowaniu patologii.

W Środowiskowej Świetlicy „Bieckiej” w Bieczu prowadzono następujące zajęcia:

a) opiekuńczo-wychowawcze:

zajęcia tematyczne, poszerzające wiedzę wychowanków i mające na celu zapobieganie występowaniu patologii;

b) dydaktyczne:

pomoc w odrabianiu zadań domowych, zajęcia wyrównawcze;

c) rozwijające zainteresowania:

zajęcia manualne, techniczne, zabawy dydaktyczne;

d) kulinarne:

samodzielne przygotowywanie posiłków przez wychowanków pod nadzorem wychowawcy;

e) kulturalne:

oglądanie filmów, czytanie książek i wierszy, słuchanie muzyki, przygotowywanie krótkich spektakli teatralnych;

f) indywidualne rozmowy z wychowankami wymagającymi wsparcia;

g) zajęcia ruchowe;

h) realizacja programów z zakresu profilaktyki uzależnień.

7. Klubu Integracji Społecznej

Klub Integracji Społecznej w Gorlicach, w 2018 roku nie otrzymał wsparcia finansowego, a działania merytoryczne w nim prowadzone były wykonywane wolontarystycznie przez koordynatora KIS. Obecnie są podjęte starania o pozyskanie środków finansowych pozwalających na funkcjonowanie klubu, tj. dofinansowanie projektów w ramach 9. Osi Priorytetowej Region spójny społecznie, Działanie 9.1 Aktywna integracja, Poddziałania 9.1.2. Aktywna integracja – projekty konkursowe, Typ projektu A – kompleksowe programy na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia.

8. Placówki Wsparcia Dziennego „Dzieci mówią”

Placówka Wsparcia Dziennego „Dzieci mówią”, funkcjonuje w ośmiu oddziałach tj. w Bieczu, Binarowej, Rożnowicach, Sitnicy, Strzeszynie, Libuszy, Grudnej Kępskiej oraz Głębokiej. Od 1 kwietnia do 31 grudnia 2018 r. pomocą objętych zostało 284 wychowanków w wieku od 6 do 18 lat, były to dzieci i młodzież pochodząca z rodzin zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym, a także korzystających z pomocy społecznej z trudnościami finansowymi, niepełnych.

Celem funkcjonowania placówki było wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży oraz wyrównywanie ich szans w funkcjonowaniu w społeczeństwie. Wyposażenie uczestników projektu w umiejętność poruszania się w dzisiejszym świecie, wzmocnienie zdolności podejmowania decyzji, umiejętność walki ze stresem i rozwiązywania konfliktów.

Wyżej wymienione cele były realizowane m.in.: poprzez: pomoc w nauce, poszerzanie wiedzy wychowanków poprzez prowadzenie zajęć rozwijających kompetencje: matematyczne, lingwistyczne, kulinarne, informatyczne, naukowo-techniczne, kompetencje społeczne i obywatelskie, zapewnienie pomocy specjalistów: psychologa, pedagoga, logopedy, zajęcia profilaktyczne z zakresu uzależnień, zajęcia socjoterapeutyczne, kształtowanie u wychowanków zachowań sprzyjających zdrowiu, zintegrowanie dzieci w grupie, kształtowanie określonych zachowań, norm i wartości społecznych, poprawa kondycji fizycznej, zainteresowanie formami plastycznymi w celu odkrywania talentów, uczestnictwo we wspólnych wyjazdach.

W Placówce Wsparcia dziennego „Dzieci mówią” prowadzono pracę podwórkową tzw. streetworking – forma pracy w terenie obejmująca działania animacyjne i socjoterapeutyczne, których pomocą zostają objęte dzieci młodzież niezapisana do placówki.

9. Realizacja Projektu pn.: Rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

Od czerwca 2018 r. Stowarzyszenie wspólnie ze Stowarzyszeniem Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo i Umysłowo „NADZIEJA” z Nowego Sącza realizowało na podstawie umowy z PFRON projekt pn.: „Rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej”. W projekcie brało udział 22 osoby, dzieci i młodzież z powiatu gorlickiego i nowosądeckiego, które zostały objęte wsparciem terapeutycznym w zakresie: fizjoterapii, dogoterapii, hipoterapii, terapii zajęciowej, logopedii, oligofrenopedagogiki, psychologii.

Informacja o aktualnej liczbie członków Stowarzyszenia

Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Rodzinie „Nadzieja” w Bieczu w 2018 r. liczyło 52 członków w tym 7 mężczyzn.